

ANY XXVIII.—BATALLADA 1487

BARCELONA

13 DE NOVEMBRE DE 1897
(10/38)

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

De ser tossuts tenen fama
y n' son per demés:

aquest es el seu programa
aquest... y cap més.

NOTAS REPUBLICANAS

o meeting celebrat dimarts al vespre en lo Teatro del Tívoli tingué verdadera importància, baix molts y d'altres aspectes. Un públic numeros, atapahit que no baixaria de cinc mil persones, entre les quals s'hi notava la representació de totes les classes socials, recordava 'ls bons temps de la vida pública, en que 'l país feya sentir als governants lo pés legitim de la seva influència. Se tractava de protestar contra la prolongació del estat excepcional que gravita sobre Barcelona y la seva província, y 'ls oradors que feren us de la paraula tractaren l'assumpt ab gran eloquència, y 'l públic entusiasmant clamà las conclusions del meeting, reduïdes a reclamar: 1.er que s'aixequi la suspensió de les garanties constitucionals; 2.er que s'obri una informació per investigar 'ls us que han fet lo govern y 'ls seus agents del poder discrecional que la suspensió de garanties implica, á ff de fer efectivas les responsabilitats en que aquells hajan incorregut, y 3.er que s'fassa extensiva la indicada investigació a inquirir los abusos que s'hajan pogut cometre ab ocasió dels processos instruïts y fallats per jurisdiccións especials, mentre ha estat en vigor la suspensió de garanties.

Aquestes tres conclusions basades en un noble esperit de justicia y d'equitat inspiraren pàrrafos eloquèntissims als cinqu orador-s que feren us de la paraula, que siguieren los Srs. Fabregat, Avila, Bau, Coronas y Sol y Ortega. Lo Sr. Fabregat se revelà orador brillant, que sab despertar sovint l'entusiasme del auditori ab sos pàrrafos saturats de amor á la llibertat, á la democracia y á la República. Lo Sr. Avila s'expressà en to familiar demonstrant la inoportunitat de la suspensió de les garanties, mida gravíssima de que aquí s'abusa á cada dos per tres, sent aixís qu'en cap altre país del mon s'acut, sino en cassos molt excepcionals, á privar als ciutadans del us de sos legítims drets. Lo Sr. Bau disparà un sens fi de fletxes acerades contra 'ls grans abusos que á la sombra de la suspensió de garanties s'han estat cometent en tots los ordres de la vida pública y particular, y 'l concurs l'aplaudí cada vegada que feya blanco y 'n feya sempre. Ab son discurs se mostrà 'l Sr. Bau digne successor del maluguanyat Sr. Lostau, en la direcció del partit federal de Barcelona. Parlà seguidament lo Sr. Coronas, ab amplitud de criteri y un verdader sentit gubernamental, recabant ab gran opòrtunitat los drets públics que al poble espanyol aspectan. Precisament l'acte qu'estava celebrantse ab tant ordre, ab tanta mesura, ab un sentit polític tan perfecte era una demostració eloquient de que 'l poble de Barcelona 'ls sab me-reixer.

Y parlà per fi 'l Sr. Sol y Ortega. Molt val com orador, pero may 'l havian vist á l'altura á que s'remonà en lo meeting del dimarts. Clar, precis, lògich, aixecà com bon constructor l'encaballada del edifici y després anà omplint los espays ab arguments macisos, solts com los carreus ben escayrats que s'emplean en los monuments. Brotà de sos llabis una eloquència persuasiva, matisada ara ab tochs humorístichs, ara ab frases càusticas, ara ab periodos de una intuició política verdaderament inspirada. A pesar de haver dit que 's callaria molts coses en virtut de las circumstancies excepcionals qu'estém atravessant encara, ho digué tot y ho digué admirablement. Lo públic estava embadat, admirant la seva habilitat pasmosa, la seva intenció acerada. Estigué valentíssim, sempre sobre las astas del toro de la arbitriariat, y triunfant per sa admirable destresa.

Triturats quedaren los governs concudadors de las lleys, que aprofitan qualsevol pretext per arrebatar al ciutadà las seves garanties. ¿Y en quins moments el privan de l'exercici de sos drets? Quan tot se derrumba, quan los partits de la monarquia s'están descomponen, quan darrera d'ells no queda á Espanya cap mes forsa organitzada, encara que bárbarament, que l'odiós carisme. Al no consentir que las forses lliberals del país busquin una nova organització salvadora per prevenir los desastres del naufragi que s'aproxima, donan probas de una ceguera inaudita. Hem de salvar lo tresor de las llibertats públicas en perill y necessitem la ley per realitzar tan patriòtica empresa. En l'exercici del dret s'educan los pobles civilitzats. Si 'ls governs conculcan la ley, no s'extranyi que 'ls pobles deixin de respectarla. Tots los excessos de la primera revolució francesa son imputables principalment al antic régimen que 'ls havia preparat ab sos seculars abusos.

Pero s'ecessita ademés depurar escrupulosament l'us que de las facultats *discrecionals* que s'arrogen han fet governs y autoritats sense *discrecio*. Se necessita que donguin compte de las arbitriarietats que cometeren, ab las presons inmotivadas, ab la suspensió de periódichs que res tenian de anarquistas, ab la clausura de circuls polítics, etc., perque fins quan se suspenen las garanties constitucionals, á las lleys suspesas sustituixen lleys d'exceptio, lleys restrictivas, y

á n'ellas han de atenir-se necessariament los poders públics, baix pena de contraure una gran responsabilitat.

Pero lo que interessa sobre tot es posar en clar lo que s'ha vingut diuent á Espanya y al extranger respecte al ús de certs medis en la instrucció de un procés ruidós. Ho exigeix l'honra de la nació, per confondre als calumniadors, si lo que s'ha vingut diuent es calumnia; pera castigar severament als culpables, si resulta probat. No pot pesar ni un dia mes sobre la noble Espanya lo gravamen de unas imputacions tan vergonyosas.

Lo Sr. Sol acabà son admirable discurs, excitant al poble barceloní a sortir de l'apatiá, de l'indiferència, del excepticisme, y á entrar de plé en la vida pública, consagrantse com en altres temps á l'enèrgica defensa dels seus drets y al prestigi de la nació avuy amenassada en la seva integritat, en los seus interessos y en la seva honra.

Las aclamacions del públic electrissat demostraren que las ideas justas, atinadas, patriòticas del Sr. Sol y Ortega y demés oradors qu'en lo meeting prengueren part havien caygut, com bona llevor, sobre 'l camp fértil y ben abonat de la conciencia popular.

Feyà molt temps que no s'havia celebrat á Barcelona un acte tan trascendental, y en una forma tan correcta, tan ordenada, reveladora de la intima compenetració del poble ab la direcció dels partits republicans organitzadors de la reunió del Tívoli.

* *

Precisament aquesta circunstancia avalora mes y mes la extraordinaria significació del acte. Lo partit federal y la Fusió republicana aparegueren units per realisar-lo, sense que s'notés la mes mínima nota discordant. Mil cops hem expressat lo desitj de que tots los republicans se confonguessen en un sol pensament y adoptessin una conducta uniforme: lo camp de la Fusió es prou ample per que tots hi tinguen cabuda. Mes ja que això per ara no es possible, respectant com respectem los escrúpuls doctrinals del partit federal, es molt consolador, y pot donar lloch a resultats de gran eficacia, qu'en alguns punts concrets se trobin tan estretament agermanades com aparesqueren la nit del dimarts, las dos grans forses que integren avuy l'organización republicana. Ab aquesta mancomunitat lo partit republicà serà invencible y alcansarà fàcilment la plena realització de las seves aspiracions, guanyantse l'apoyo resolt de l'opinió pública.

Y la conjunció s'electuarà, n'estém segurs, sempre que com lo dimarts, s'inspiri tothom ab lo cor obert, en lo bé de la patria y en la salvació de la llibertat y de la democracia. Avuy ens unim en un punt concret; demà'n unirem en tots. Es impossible que qui senti amor á la nació y á las salvadoras ideas republicanas, no's llenzi á la seva defensa, en dies de perill com los qu'estém atravessant. En la lluita 'ns hem de trobar sempre, rivalisant en valentia y abnegació. Combatent units per fins tan nobles y desinteressats, es com apendrem á estimarnos com a germans.

P. K.

ROP de 9 milions de pessetas estan devenintse avuy als mestres de instrucció primaria d'Espanya.

Pensin els pobres professors que las institucions, els ministres, els ex-ministres, el clero y tots los que viuhen arrapats al pressupost de la nació estan corrents de pagos.

Y si pensant això no's consolan, hauràn de confessar que son molt discontentadissos.

Lo general Lee torna á la Habana en calitat de consol dels Estats Units.

Diuhen que en Mac-Kinley li ha donat l'encarrech de avistarse ab los principals insurrectes, aconsellant-los que acceptin l'autonomia.

Quina cosa mes extraña!...

Bé 'ls buscan las columnas als principals cabecillas, y no obstant no 'ls troben mai. En canbi, ja veurán com el cónsul Lee topa ab ells al primer pas que dongui.

Diuhen que no entenen aquesta comèdia? Tant se val! Pagan y callin.

La Càmara francesa acaba de adoptar una ley digna de ser coneiguda per nostres classes traballadoras. Se tractade constituir un fondo nacional destinat als obrers que sufreixin dany ó s'inutilissin en l'exercici del traball. Lo fondo aqueix estarà format per la suma que resulti de un gravamen de un 4 per cent imposat sobre la con-

tribució dels industrials. Las quotas senyalades als obrers varian segons els cassos. Los que s'inutilisin tindrán dret á percibir mentres visquin las dos terceras parts del seu salari.

Ja veuen los obrers com la República francesa's preocupa de aliviar la seva sort. Si pensessin lo que per ells pot fer la República espanyola, no li negarien lo seu concurs, ni consentirien que s'esterilisés miserablement, per haversels imbuhit la funesta idea de la abstenció, la poderosa forsa política que representan.

No basta que 's diga:—«La suspensió de garantías no impedeix que 'ls republicans pugan celebrar meetings com el del Tívoli.»

No basta, no. Lo poble barceloní es prou digne per resignarse a acceptar com una limosna, uns drets que li pertanyen per virtut de la llei. Ni un dia mes pot tolerar-se 'l manteniment de un estat excepcional qu'es per Barcelona una ofensa, un perill y una vergonya. Si 'ls actuals governants no ho comprehen així, renunciin de una vegada al títul de lliberals... y digan que la sanció per las generacions derramada en lluita contra l'absolutisme per conquistar aqueixos drets tan iniquament susposes, avuy se la menjan fregida á la paella, pel mes fet de tenir la paella pel mànech.

Un telegramma de la Habana assegura que hi ha en los hospitals 15,000 soldats malalts. ¿De qué dirían? ¡Malalts de fam!..

Si la notícia resulta certa, tots los castichs del mon seran pochs pera ser aplicats als autors de aquesta infamia. Matar de gana als pobres fills del poble arrancats dels brassos de sus famílias ab lo pretext de dedicarlos á la defensa de la patria, mentre hi ha qui prospera y s'enriqueix á las costelles del país, fora un crim que clamaria venjança davant del cel. La nació espanyola hauria arribat al últim grau de l'envilment si no sabia pèndrela.

Un periódich francés ha deixat anar la notícia de que la guerra de Cuba terminarà medianat lo reconeixement de graus als insurrectes.

Mal es que la notícia comensi á corre. Perque las ideas que concebeix en Moret, avants de sortir del cervell, solen sortir reflectidas en los periódichs del extranger.

Jo no m'oposaria á que 's fés la pau en aquesta forma, pero ab una compensació: al reconeixer los graus als mambissons s'hauria de *degradar* als polítichs de la restauració que no haventlos sabut vencer, ni ab tots los tresors d'energia que 'l país ha posat en las seves mans, haguessin acabat per suscriure una semblant indignitat.

Lo meeting del Tívoli obra 'l cor á l'esperança de millors días pera l'opinió republicana de la ciutat de Barcelona. No està 'l esperit públich tan abatut com s'ha volgut suposar. Respon encare als accents virils consagrats á la defensa de la llibertat, de la democracia y de la patria.

EmprenGUÉM los partits republicans una acció elevada, y 'l poble de Barcelona no negarà 'l seu concurs á las desinteressadas iniciatiwas de la direcció republicana.

Aquest moviment de perfecta identificació del esperit públich ab los republicans s'inicià dimarts de una manera admirable. Que vaja prosseguint, y 'ls resultats no's faran esperar.

Una bona notícia.

En el banquete en que l'arquitecte Sr. Marí reunió dimecres als seus amics y artistas que han intervenit en la reforma del Hotel d'Orient, ressuscitó l'hermosa idea, proposada ja anys enrera, d'aixecar un hospital consagrat exclusivament á las víctimas dels accidents del traball á càrrec de la benèfica associació *Los amics dels Pobres*.

L'entusiasme ab que 'ls concurrents aculliren la proposició formulada per nostre amic lo Dr. Guillermo López, respón de la realització del projecte. En breus instants, ab tot y no arribar los comensals á cinquanta, se feren oferiments de traballs, materials, diners, instalacions, llits, etc., per valor de mes de *setanta mil pessetes*.

Lo pensament de la creació del hospital pels soldats del traball germina, donchs, en bon terreno. Es d'esperar que broti y creixi, per gloria dels iniciaciadores de l'idea y bé de las classes traballadoras.

CARTA DE FORA.—Lloà.—Los noys que assisteixen á l'escola del mestre Cunillera que 's ha caygut en sort, coeren perrill de quedar mes enllustrats que unas sabatas quan acaban de sortir de las mans de un limpia-botas. Es un mestre que tot ho ensenya contant quèntos, rondalles y bestiess, diuent mal dels republicans y permetentse altras llibertats, com la de ficar-se a secretari del jutjat municipal, sens dupte perque l'escola no li dona prou feyna. Aquí va un dels quèntos del seu repertori. Hi havia un propietari que va cedir gratuitament uns terrenos á un bisbe perque s'hi fes un palau, sense fer ecriptura ni res. Mentre s'estava construint l'edifici, lo propietari morí, y 'l fill y hereu del difunt reclamà 'ls terrenos acudint als tribunals. Llavors lo bisbe se dirigí á la tomba ahont descansava 'l seu

amich, dihentli:—Has de venir al poble á defensar la qüestió dels terrenos que l' teu fill me reclama.—Y en efecte. l' mort s' alsá y aná al poble, comparegué davant del tribunal, y després de confirmar la cessió, se'n torná á jaure al cementiri. Es difícil saber en quin llibre d' ensenyansa deu haver trobat lo mestre Cunilrera aquest sistema d' aixecar morts.

LA FESTA DELS CARCAS

—Ja deus haver vist la gresca.
—Quina?
—Pues la que han armat los defensors de 'n Carlitos. ¡Si han mogut un daltabaix, que durant una setmana no 'ns hau deixat sossegar!
—Donchs, la veritat, no ho sabia. Y à sant de què?
—Mi a!... A sant de sé l' sant del de las húngaras.
—Pero bé que ha fet, tota?
—Han sortit de casa ab armas?
—Han derramat gayre sanch?
—Han calat foch a algun poble?
—Home... tant y tant dirás!
—Pues no haventhi això, dispénsals: un ase sols pot dar brams. Que les carlistas moguin gresca, que te de particular si l' seu rey no fa altra cosa? El deber de un bon vassall es imitar sempre al amo. Déixals, donchs, alborotar, que l' gastar pólvora en salvas generalment no fa mal.
—Es que lo d' aqu'est diumenje sembla que ja va passar de salvas.
—Van tirá ab bala?
—Van tirá ab taps de Xampany; pero en totes sas arengas no van fer més que aclamar al seu rey, y en certa forma hasta van quedá acrjats per alsarse.
—¡Y que hi quedessin!
—Alsarse!... No han pas d' estar assentats tota la vida.... Sobre tot ara que 's camps hi ha una verdor que enamora, que diastre ha de trobá extrany que a's carcas els vinguin ganas d' anarsenhi á pastorar?
—Si, vés prenentho á la fresca!... Els haguessis escoltat y haguessis vist de quin modo s' anavan descantellant vomitant per quella boca tot lo que duyan al pap!... —Dévan dir lo de scimpre: que 's carlistas son uns sants y 's liberals uns dimonis.
—Deyan lo que potser may havia dit en veu alta: deixavan casi trassat lo programa de la guerra ab que 's volen obsequiar y que, si no 's mira prompte de posarlos un ronsal, estallará l' millor dia ab tota seguretat.
—¡Fuig! No ho creguis: una cosa es menja y celebra un sant, y beure quatre copetas y dir quatre disbarats, y un' altra cosa es tirarse carré amunt ab l' arma al bras, per defensá aquest tanoca que à Venècia està donant tan hermosíssims exemples de carinyo paternal.
—Sigui com sigui, jo opino que l' govern està obligat á vigilarlos de serio, y no deixarlos anar com don Pedro por su calle fent lo que 's passa pel cap y ferint ab sas bravatas los sentiments liberals.
—Tú no sabs aquests banquets per quia motiu diu que 's fan? Per passar llista y contarse.
—Bé, però això no es veritat.
—Si que ho es! Al de diumenge diu que tots hi van anar.
—Pues jo de de arà t' ho nego: cabalment diumenge al tart vaig entrà al Parch una estona.
—¡Y qué!
—Que no vaig trobar á faltarhi cap cap fiera!
—¡Ey! Que era estás insultant nostra col·lecció zoològica...
—Pobres bestias!... Els xacals y els tigres son massa mansos per anarlos á posar al costat dels llops famelichs de 'n Cucala y en Savalls:

C. GUMI.

SENSE RUMBO

om à Madrid. Una comissió de personatges se presenta al president del Consell de ministres.

—Senyor Sagasta, hem d' arreglar això de Cuba.

Don Práxedes se rasca la barba y 's disposa á escotársels.

—No desitjo altra cosa: vostés dirán.

—¿Vol obtenir la pau desseguida?

—Demà, si no pot ser avuy mateix.

—Pues... concedeixi l' autonomia á l'

isla, y serà posar oli en un llum.

—¿N' estan segurs?

—Seguríssims! L' autonomia es la pau, l' únic balsam que ha de curar las feridas de la guerra.... En Sagasta reflexiona un moment.

—Concedit—diu després d' un rato:—poden contar ab la autonomia.

**

A l' Habana. Lo capitá general reuneix als elements espanyols.

—Senyors: acabo de rebre ordres terminants de Madrid.

—¿Qué diuen aquestas ordres?

—Lo govern ha resolt concedir l' autonomia á l' isla de Cuba.—

Los concurrents, sense dirs'ho, l' un al altre se posan á cantar:

La Habana se va á perder....

—Per què s' ha de perdre l' Habana?
—Per res... per res!... Això no es més que música. Si l' govern està resolt á estableir l' autonomia, nosaltres estem resolts á acceptarla.

—Espanya creu que la concesió de l' autonomia representa la pau de Cuba, l' inauguració d' una era de calma y prospe-ritat.

—Conformes. Sols demaném una cosa.

—Dugas, tres; las que vulguin.

—Que l' autonomia signi en benefici de tothom.

—S' han de deixar vostés tallar una mica de la capa: l' obtenció de la pau obliga á qualchevol sacrifici.

—Hem de sacrificarnos?... Ho faré; pero, á lo menos que tot això serveixi d' alguna cosa.

Servirà per lo que tots desitjém: per a restablir la normalitat de la perla de las Antillas.

—¡Amén!

**

Decrets del govern de la nació:

—Se nombra governador de l' Habana al autonomista A.

—Se nombra governador de Matanzas al autonomista B.

—Se nombra governador de Puerto-Príncipe al autonomista C.

—Se nombra governador de Santiago al autonomista D.

—Quedan encarregats de las inspeccions, delegacions y representacions de las sis províncies los autonomistas E, F, G, H, I, J y K.

L' element insular:

—Visca l' autonomia!

L' element espanyol:

—Senyarse, senyors; pero ¡cuidado á treure's els ulls.

**

Un meeting á l' Habana. Parla qualsevol autonomista:

—Per últim, després d' una interminable serie de deplorables equivocacions, va á establir-se l' autonomia per la qual tants anys hem suspirat.

(Applausos.)
—De aquest moment pot donar-se per segur que la pau es un fet y que l' isla de Cuba, tirant un vel sobre l' passat, se disposta á caminar ab pas ferm y decidit, per la via de la prospexitat y la regeneració.

(Més aplausos. Algunes concurrents, entusiastes, abandonan el local y se'n van á la maniua.)

**

Lo general en jefe als seus emisaris:

—¿Esteu enterats?

—Si senyor: hem de dirlos que las seves aspiracions quedan realitzades; que l' autonomia està implantada d' un modo formal y definitiu, y que la millor prova que del seu patriotisme poden donar, es que abandonen las armas y se'n tornin á casa seva á criar caballs y á plantar tabaco.

—Exactament! Bon viatge y que vagi bé.

**

En las ciutats:

—Los elements genuinament espanyoles estan en el deber d' inclinarse davant dels autonomistas.

—Es que 's autonomistas no 'ns inspiran una confiança massa sólida.

—¡Pssst!... ¡Tot siga per la pau y la ditxa de Cuba!.

**

A la manigua:

—¿Quién vive?

—Espanya! Vinch á ensenyarvos lo programa de las reformas.

—¿Programas á aquest' hora? Esperat.

Sona una descarga. ¡Brrrm!

—Es que se us ha concedit l' autonomia!

—¡Brrrm!...—

Y la guerra continua.

**

Ara, entre nosaltres:

—Veritat que si l' resultat de la combinació es aquest, hauré de confessar que per aquest viatge no 's necessitaven alforjas ni autonomias, ni pactes ab los Estats-Units, ni notícies diplomàtiques?

FANTASTICH.

Olt se parla de la nota enviada pel govern espanyol á n' en Mac-Kinley; pero ningú sab á punt fixo lo qu' expressa.

No obstant hi ha motius per temer, qu' en lloc de ser un re á tot lo que demanen, siga un si á tot lo qu' exigeixen els yankees.

A lo menos ara aquests se mostren molt satisfets, y hasta complacents ab en Sagasta.

Porch que no gruny, senyal que te plena la menjadura.

Va cridar molt l' atenció que l' general Azcárraga assistís á l' iglesia dels Jerónis, mentre s' estava celebrant una missa carlista.

Contra ls cárrechs que se li han dirigit, ha respondit qu' ell no va assistir á la missa dels carlins si no á un' altra que se n' estava celebrant al mateix temps.

En vista de aquesta planxa missaire, ja no te res d' extrany que D. Marcelo perdi l' oremus tan sovint.

Al arribar á Cuba l' general Blanco, ha declarat que una de las primeras coses que 's proposava realisar era l' establiment del *self government*.

Ho ha dit tal com ho escribím: en anglès.

Lo qual per si sol ja significa un anticipo de lo que 's gobern monárquichs poden fer en materia d' autonomia. Observin que 's que no logran cobrar lo que se 's deu, quedan convertits en *inglesos*.

Una revelació del *Nacional*.

«En Silvela va encarragar al Sr. Fiscowith, dueny de una galeria dramàtica que organises lo partit silvestista á provincias.»

De segur que l' Sr. Fiscowith, quan vinga l' cas, cobrà 'ls drets de representació. No en va això del silvestisme es pura *comedia*.

Los carlins ab motiu de la festa de Sant Carlos Bu-ru-seu, s' han sortit de test.

Bon estómach han de tenir quan no se 'ls indigesta la barreja que fan de missas y sermones, discursos y vetlladas, àpats y piscolabis, tota en un dia. Bé es ve-ritat que 's *avestrussos* tot ho paeixen.

A Barcelona, especialment, els carlins han arribat á posar-se al nivell dels antics esparteristes el dia del Sant del Avi. Com mes *tremendos* volen ser, mes progressistes semblan.

Lo dia del sant del seu amo compleixen al peu de la lletra las promeses que durant tot l' any venen fent. Es á dir: se *tiran á la muntanya*.

Ey! entenémnos: á la *muntanya de Montjuich*. Pero sense arribar al castell. Per lo que puga ser s' aturan á Miramar. L' olreta que surt de la cuyna 'ls cega las camas y s' hi asseuen, esperant l' arrós.

Allá 'ls veurán batentse desaforadament, ganivet en mà contra 'ls pollastres, y 'ls tall de llús freqüent als bêlichs acorts de una banda que toca la Marxa de don Carlos. ¡La Marxa!... ¡Qué mes marxa que la que va tenir qu' empendre l' any 75, perseguit activament per las columnas liberals!

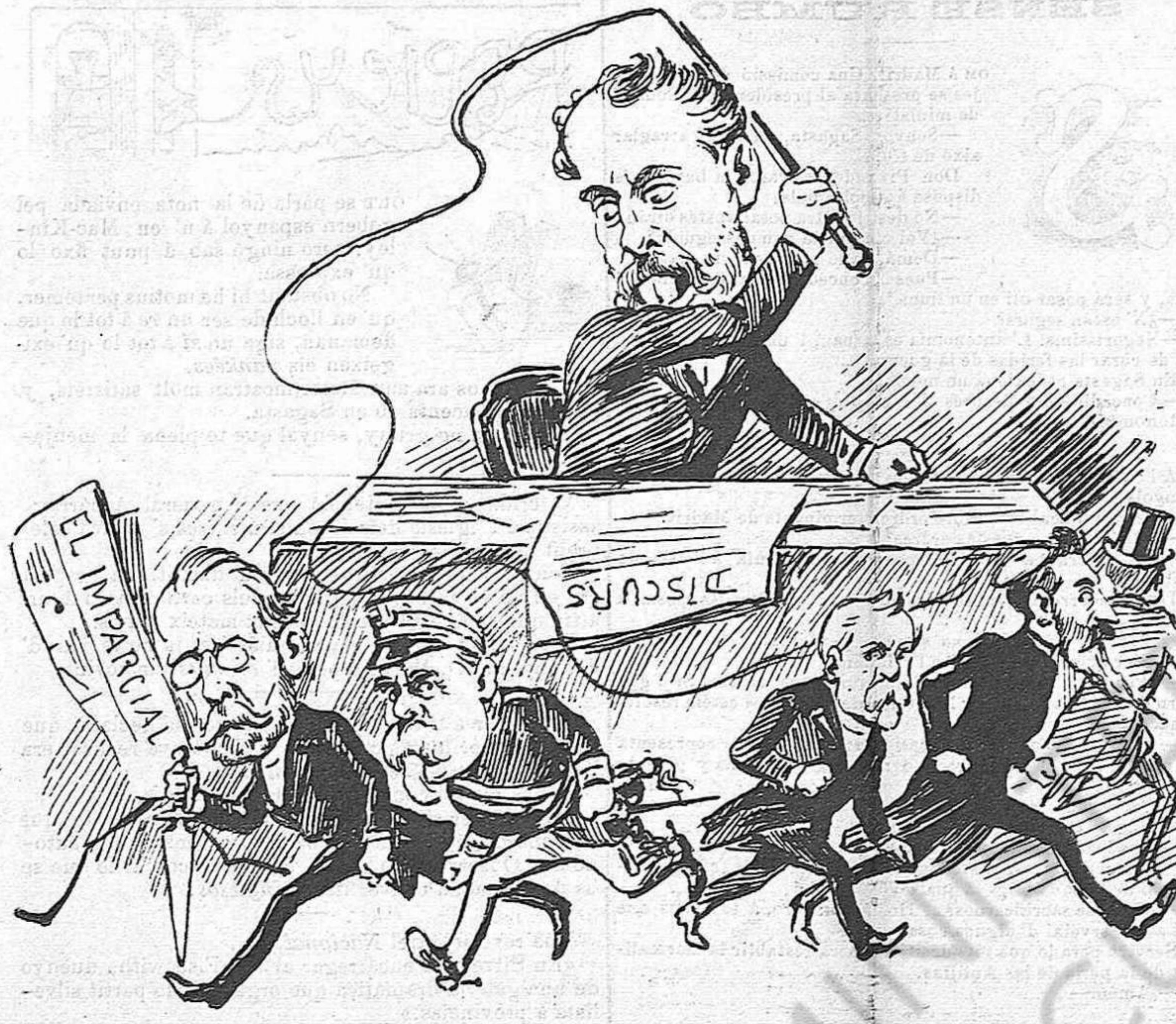
Com á recort de la sanch derramada y estimul de la que 's proposan derramar lo ví. vâ á dojo, de las botellas á las copas, de las copas al ventrell, del ventrell al pis de dalt. Desde aquella altura 'ls partidaris del Terro aumentan.... ó á lo menos se ueuen ells ab ells multiplicats per dos. ¡Efectes del *esperit*, encare que catòlic no batejat, del such de xaret!

Lo mes xocarrer es qu' entre 'ls comensals del marró-fort per triturar aliments y vomitar bravatas, s' hi destacan sempre algúns ensotanats, à coneixement dels quals no deuen haver arribat las ordres del papa, ó si hi han arribat las fan ab all y oli, descambiantlas ab una serie de rots mes ó menys místichs.

A mí aquests cabecillas ab faldilles me son molt simbàtichs. Ells sola traballan més per treure la llana dels clatells, que lo que podrian ferho tots los heretjes ple-gats que 'ns hi posem. Perque si la suprema aspiració religiosa consisteix en convertir en llops las ovelles dels remats espirituals, pera llansarlos á tots los furors y á tots los críms propis de las guerres civils, no hi ha dupte que cooperan si bé que per retrocés á fer guanyar la jugada als amichs de la despreocupació, base única del progrés dels pobles.

Lo partit conservador està avuy transformat en una segona edició corregida y aumentada de la casa de 'n

LO DISCURS DEL ANTEQUERA

No hay peor cuña que la del mismo palo.

Garlanda. A falta de plats, trobantse ab la taula desparada, los conservadors s'estan tirant pel cap els ossos de 'n Cánovas. Espectacle tan grotesch no s' havia vist may á Espanya.

No n' hi havia prou ab las pretensions de 'n Silvela que s' volia quedar heréu únic de l' auca; ni ab las vacilacions del Directori, que desde bon principi va perdre l' oremus, no sabent á quin rumbo dirigirse; ni ab las deserçions de alguns cap-padres, gats vells molt amichs de quedarse á véurelas venir.... no n' hi havia prou encare ab tots aquests gérmenes en plena descomposició.

Era precis l' arribada á Madrit del ex-pollastre de Antequera, perque tot se 'n acabés de anará ca'n Pistrans.

Hem de confessar qu' en Romero Robledo ho ha fet admirablement. Prenen per espátula un ós de 'n Cánovas, ha remenat la mescla putrefacta, ab verdader frenessí. Y si n' ha sortit de farum, de pudó, de pestilència!!!!

En Romero á tots els ha cantat la canya, no deixant los bons ni pels gossos. Y en justa correspondència, 'ls ofesos l' han cantada á n' en Romero, no deixantlo bòni per l' escombreria.

En aquesta batussa s' pot ben dir que tots han quedat extesos sobre la dura terra, que durant aquests vintitres anys han escandalitat ab los seus excessos, ab les seves iniquitats.

Precisa cubrirlos com als cadàvers dels apestats ab una bona capa de cals viva. Y ab lo mateix pinzell y ab la mateixa tinta que vá emplear en Romero Robledo al triunfar la Revolució de Setembre, es necessari escriure sobre l' informe pilot de restos conservadors aquest epitaf:

CAYÓ PARA SIEMPRE LA RAZA ESPÚREA DE LOS TRAGONES.

No penso tornarme á ocupar d' en Weyler, fins que 'l país sápiga clarament á que atenir-se, respecte á la séva actitud política.

D. Valeriá es avuy un ou. Quan se trenqui la closca veurém lo que 'n surt.

Hi ha qui creu que será gall; hi ha qui creu que serà gallina.

Pero també podrà no ser gall, ni gallina. L' ou podrà resultar covarot.

Ara comprench l' afició de 'n Romero Robledo al cultiu de la remolatxa.

No es que valgui aquests tuberculs per treure'n sucre, com tothom se figurava; els vol per tirarlos pel cap dels seus antichs corregionalaris.

LA QUESTIÓ DE FILIPINAS

Està molt fosch y no se sent res.

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1. XARADA.—E na mo-ra-da.
2. ANAGRAMA.—Tramar—Matar.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—Lo ret de la Sila.
4. BOTELLA NUMÉRICA.—Montreal
5. GEROGLIFICH.—Un compás té dos puntas.

Han endavinat totes las soluciones los ciutadans P. Miracle, Bon Jan, J. Sala P., Un Merlot y Pau Xirinachs; n' han endavinadas 4 Pepet Panxeta, Un que te tart y Marieta Balasc; 3. Guell, Un Guerrero y P. Estorer; 2 Marraman y Pep de l' Olla; y l' no més Un Miquetas y Antón del Suspir.

XARADA

L' inicial del nom qu' estima mon cor, es la *prima*; noya de cabell hermós com fil d' *invers-dos*; demanaré sens espera avuy sa *tercera*. Y tinch aqueixa fatlera d' una nit que hi vaig ballar y una fió m' feu olorar d' una dolsa *hu-dos-tercera*.

J. MORET DE GRACIA.

ENDAVINALLA

Ho fém los homes y donas; tant els pobres com els richs; ho fém sense volquer ferho desde l' més gran al més xich. Ho fém tant si passém penas, com si 'ns estén divertint; tant si plou, com si fa sol; tant de dia com de nit. Y finalment: tots ho fém, desde que 'n' al mon vením.

Lluís G. SALVADOR.

GEROGLIFICH

..	+
K	K
DA	DA
+	
TO	TO
K	

JOSEPH DURBÁN.

CORRESPONDÈNCIA PARTICULAR

Ciutadans J. Hortet de Pamies, J. Sala P., Un que no va á la torre, G. Vallsmadella, Calderón de la Cabra, Pepet Panxeta, Cusi del Nap, Crach, Castanyera, Fart de Sopas, J. Roca Blanca, Un Fals, C. Dugó, Domingo Soler, Carmelo Acit, y A. Niu Ral: *Lo qu' envian aquesta setmana no jà per casa*.

Ciutadans S. Faló Colauros, Felíons Petit, Ali-Velló-Xilef, Rubiés, Melón Cansado, J. Gumà (Salt), F. Mas Abril, Keta-Kute, Perinyó Giral, T. Amigo, Joseph de la Ciutat, J. Recavuleroy, Pepet de l' Ala, F. S. (Nas de Vicari, Sisket D. Païla, Pere Alegre y M. Bonells)—Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà Saldoni Ximús: Va bé: miraré de aprofitarlo.—J. T. Fortuny: No 'ns agrada ni l' assumptiu, ni la forma.—C. de Alfonso: No es propi per l' Almanach.—F. Iporace: La composició es molt mansa.—A. B. y V.: Quedem enterats.—Clara Dou: Gracias per l' envío: està bé, com de costumbre.—Noy Pintó: Es fluix.—Odiacel: Et stiom siper y se tloom agrall.—Xavier Alemany: L' article està molt bé: Se li agraheix.—B. Sabadell: No va—Ropevi: Tampoch.—E. Xarau: Ho aprofitarem.—Net dels almagavers: La composició sobre ser incorrecte, es llarguissima.

Pepito Llauné: Aprofitarem la major part de la remesa.—J. Vicens: De las dos aprofiarem l' última.—E. Sunye: Ho acceptem tot.—Ramonet E: Rebuda la composició: cumpliert l' encarrech: y 'l periòdic no ha faltat una sola setmana, sent la que li han dit la nova direcció.—J. Staramsa: va bé.—L' Avi Riéra: Lo sonet no va, l' altra composició, en cambi, 'ns agrada molt.

F. Carreras P.: Aprofitarem l' Intima: l' altra no 'ns fa 'l pés.—F. Comas: La de vosté la trobem fluixa.—A. Lopez Torras: Mirarem de aprofitarla.

EN PREPARACIÓ

ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1898

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.